

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 24/09-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. januára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť RNDr. E. K., R., t. č. vo výkone trestu, vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 2 Tost 8/2008 a jeho uznesením z 5. augusta 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť RNDr. E. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. decembra 2008 doručená sťažnosť RNDr. E. K., R., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy, ako aj porušenie svojho práva zaručeného v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len

„najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tost 8/2008 a jeho uznesením z 5. augusta 2008.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 T 11/98 zo 6. mája 1999 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 76/1999 z 15. decembra 1999 právoplatne uznaný vinným zo spáchania trestného činu falšovania a pozmeňovania peňazí a cenných papierov podľa § 140 ods. 1 a ods. 4 písm. b) zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Uznesením sp. zn. 3 Ntok 1/2007 z 2. apríla 2008 krajský súd zamietol návrh sťažovateľa na povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci. Proti tomuto rozhodnutiu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Tost 8/2008 z 5. augusta 2008 rozhodol tak, že ju ako nedôvodnú zamietol.

Podľa názoru sťažovateľa najvyšší súd svojím postupom a rozhodnutím porušil jeho základné práva zaručené v čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 dohovoru. Tieto svoje tvrdenia odôvodnil takto:

„Dňa 2. apríla 2008 v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania som podal novú výpoveď – súdu dovtedy neznámu – podľa ktorej ja som nezadovažoval falzifikáty, tie som nevyhodil z auta.

Z hľadiska posúdenia, že kto skutok spáchal nastal rozpor medzi mojou novou výpoveďou a pôvodnou výpoveďou svedkov (B., K. – policajti), ktorými som bol usvedčený z trestného činu zadovažovania falzifikátov lebo videli ako som tieto falzifikáty vyhodil z vlastného auta.

Tento rozpor nebol odstránený ani Najvyšším súdom, tak ako to vyžaduje šiesta hlava trestného poriadku a spravodlivý súdny proces. ...

Som toho názoru, že na základe uvedených dôkazov boli splnené zákonom ustanovené podmienky na povolenie obnovy konania, pretože predložené dôkazy tak jednotlivo, ako aj v súhrne sú usporiadané do jedného logického celku, aby mali zásadný vplyv na vyslovenie iného výroku o vine než v pôvodnom rozsudku. Aj podľa ustálenej

súdnej praxe v konaní o povolenie obnovy konania nie sú potrebné predložiť 100%-né dôkazy na povolenie obnovy konania, ale je potrebné uviesť také nové dôkazy alebo skutočnosti, ktoré by mohli mať zásadný vplyv na vyslovenie odlišného výroku o vine. Uvedené dôkazy boli nepochybne takéhoto charakteru, ktorých by bolo potrebné ďalej skúmať v rámci obnovy konania pomocou dostupných dôkazných prostriedkov podľa trestného poriadku.

Nesúhlasím s Najvyšším súdom, čo sa týka bagatelizovania týchto dôkazov na úroveň, ktoré by mali slúžiť iba na preverenie dôveryhodnosti výpovedi svedkov. ...

2. Na odôvodnenie novej výpovede:

a) som predložil sériu fotografií + mapu z miesta činu, ktorá nebola súčasťou pôvodného spisu. ...

b) som použil aj dôkazy súdu skôr známe, t. j. Zápisnice o obhliadke miesta činu + priložená fotodokumentácia, ktorá síce je v spise, ale odlišným obsahom by mohla slúžiť ako nový dôkaz. V pôvodnom konaní tieto fotky slúžili len na to, aby sa dokázalo, že skutok sa stal, ale nedokazujú kto skutok spáchal a ani to, že akým spôsobom sa dostala krabica na krajinu cesty. ...

S uvedeným názorom NS SR nesúhlasím z nasledovných dôvodov:

- Podľa § 119 ods. 2 Tr. por. za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a podľa čl. 17 ústavy osobnú slobodu možno pozbaviť len z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. ...

Som toho názoru, že vo veci ktorá skončila právoplatným Uznesením sp. zn. 2 Tost 8/2008 NS SR postupoval aj procesne nesprávne:

- v zmysle § 189 ods. 2 Tr. por. v sťažnosti proti uzneseniu prvostupňového súdu boli uvedené aj nové dôkazy (séria fotografií + mapa), ktoré zostali nevyhodnotené NS SR a vec napriek tomu nevrátil súdu prvého stupňa.

- na náležité objasnenie veci a na odstránenie rozporov neboli vykonané žiadne dôkazy,

- dôkazy, ktoré som sám navrhol (rekonštrukcia, previerka výpovede na mieste, vyšetrovací pokus) a ktoré by mohli slúžiť na môj prospech neboli vykonané. Tieto dôkazy majú zásadný význam na posúdenie viny (zadováženie) a neboli vykonané v pôvodnom konaní.

Z uvedených dôvodov boli porušené práva obhajoby, základné zásady trestného konania a ústavná záruka na spravodlivý súdny proces, preto žiadam Ústavný súd SR, aby zrušil Uznesenie 2 Tost 8/2008 NS SR a prikázal, aby NS SR povolil obnovu konania. ...

V zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. som namietal aj neprimeranosť uloženého trestu odňatia slobody vo výmere 10 rokov vzhľadom na závažnosť činu a ku pomerom páchatel'a.

V pôvodnom konaní uložili mi trest OS vo výmere 10 rokov na samej spodnej hranici trestnej sadzby vzhľadom ku pomerom páchatel'a na základe § 140 ods. 4 Tr. zák.

Na dokázanie nepomeru trestu ku závažnosti činu som predložil súdu komentár k Trestnému zákonu, ktorý zamietli, pretože nie je skutkovou okolnosťou a platí zásada IURA NOVIT CURIA.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tost 8/2008 z 5. augusta 2008, nariadil najvyššiemu súdu, „aby vo veci povolil obnovu konania“, a sťažovateľ'a „okamžite prepustil z výkonu trestu.“

Zároveň sťažovateľ požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05).

Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie jeho základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 6 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy, ako aj porušenie jeho práva zaručeného v čl. 6 dohovoru postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tost 8/2008 z 5. augusta 2008.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátna moc pochádza od občanov, ktorí ju vykonávajú prostredníctvom svojich volených zástupcov alebo priamo.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 49 ústavy len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

Podľa čl. 50 ods. 6 ústavy trestnosť činu sa posudzuje a trest sa ukladá podľa zákona účinného v čase, keď bol čin spáchaný. Neskorší zákon sa použije, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Sťažovateľ sa vo svojej sťažnosti domáhal zrušenia uznesenia najvyššieho súdu, keď namietal, že najvyšší súd v konaní o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu krajského súdu porušil ním označené základné práva zaručené mu ústavou a dohovorom najmä tým, že napriek presvedčeniu sťažovateľa o splnení podmienok na povolenie obnovy konania k jej povoleniu zo strany všeobecných súdov nedošlo. Sťažovateľ v konaní pred všeobecnými súdmi spochybnil, že by sa bol skutku, za ktorý bol právoplatne odsúdený, dopustil, taktiež neboli odstránené rozpory medzi jeho novou výpoveďou v trestnom konaní a výpoveďami svedkov a taktiež nedošlo podľa názoru sťažovateľa k vyhodnoteniu niektorých dôkazov, ktoré ostali nepovšimnuté.

Účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivé konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru) je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01).

Podľa judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v príslušnom právnom konaní. Takýmto predpisom v posudzovanej veci je zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Ústavný súd už rovnako vyslovil, že do obsahu práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), ani to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00 mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta, že označeným uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základných práv zaručených v ústave a práva zaručeného v dohovore tým, že najvyšší súd rozhodol v jeho neprospech tým, že potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania.

Zákonný rámec v prípade sťažnosti sťažovateľa tvoria relevantné ustanovenia Trestného poriadku, a to v časti upravujúcej obnovu konania (§ 393 a nasl. Trestného poriadku). V konkrétnych okolnostiach danej veci zásadnou otázkou, ktorá je napokon aj

dôvodom podania sťažnosti sťažovateľa, je ústavná akceptovateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým potvrdil zamietnutie jeho návrhu na obnovu konania krajským súdom. Ústavný súd preto zvlášť skúmal, či v danom prípade najvyšší súd dostatočne vysvetlil dôvody, pre ktoré potvrdil uznesenie krajského súdu sp. zn. 3 Ntok 1/2007 z 2. apríla 2008 o zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania, a zároveň, či neboli najvyšším súdom relevantné ustanovenia Trestného poriadku aplikované spôsobom, ktorý by signalizoval porušenie označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy a práv podľa dohovoru.

Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia uviedol:

„Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 2. apríla 2008, sp. zn. 3 Ntok 1/2007 podľa § 399 ods. 2 Tr. por. z dôvodov § 394 ods. 1 Tr. por. účinného od 1. januára 2006 zamietol návrh odsúdeného RNDr. E. K. na povolenie obnovy konania v už uvedenej trestnej veci.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v konaní o obnove konania sa nezisťuje správnosť pôvodného rozhodnutia, a teda ani jeho zákonnosť, ale len otázka, či nové skutočnosti, alebo dôkazy, ktoré boli v tomto konaní uplatnené, boli orgánom činným v trestnom konaní v čase rozhodnutia neznáme a zároveň, či by sami o sebe, alebo v spojení s inými dôkazmi boli spôsobilé odôvodniť iné rozhodnutie o vine, treste, alebo náhrade škody.

Z uvedených dôvodov, krajský súd preto navrhol v rámci tohto konania napraviť právne posúdenie skutku, ktoré bolo vyhradené, ako na to bolo už viackrát poukázané, inému typu mimoriadneho opravného prostriedku - sťažnosti pre porušenie zákona.

V prípade ostatných uplatnených dôkazov odsúdeným, výsluchov svedkov, vykonania rekonštrukcie, vyšetrovacieho pokusu a previerok výpovedí svedkov na mieste samom nejde o nové dôkazy, ale tieto aj podľa vlastného vyjadrenia odsúdeného, mali slúžiť len na preverenie vierohodností výpovedí svedkov M. K. a J. B. t. j. už existujúcich dôkazov zadokumentovaných v spise.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí sťažnosť odsúdený RNDr. E. K., ktorú neskôr písomne odôvodnil, a to aj prostredníctvom svojej obhajkyne.

Namietol v nej, že jeho návrh na povolenie obnovy konania smeroval nielen proti

zákonosti pôvodného rozhodnutia, ale aj primeranosti uloženého trestu. V tomto smere predložil aj nový dôkaz t. j. Komentár k Trestnému zákonu, § 140, ktorý nebol v pôvodnom konaní obsiahnutý v spise.

V ďalšom vyčítal prvostupňovému súdu, že nepochopil správne zmysel a dôvody jeho návrhu na obnovu konania t. j., že nikdy vo svojom návrhu nenamietal kompetencie a vierohodnosť osôb, ale len vierohodnosť ich výpovedí. Okrem toho vyjadril nesúhlas s tvrdením krajského súdu, že vo svojom návrhu neuviedol žiadne nové skutočnosti, pretože on sám zmenil svoju pôvodnú výpoveď čo samo o sebe je novou skutočnosťou a navrhované dôkazné prostriedky podporené listinnými dôkazmi (mapa + fotografie) sú potrebné práve na jej potvrdenie resp. vyvrátenie.

Žiadal preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenie a uložil krajskému súdu, aby o veci znovu konal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. na podklade sťažnosti odsúdeného RNDr. E. K. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

V tejto súvislosti najvyšší súd len pripomína, že v predmetnej trestnej veci už viackrát rozhodoval, naposledy uznesením z 22. januára 2008, sp. zn. 2 Tost 30/2007, ktorým podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušil uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. októbra 2007, sp. zn. 3 Ntok 1/2007, ktorým bola zamietnutá žiadosť odsúdeného o obnovu konania v predmetnej trestnej veci a prikázal krajskému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Vo svojom zrušujúcom uznesení najvyšší súd uviedol, že krajský súd postupoval správne, pokiaľ konštatoval, že námietka odsúdeného ohľadne právneho posúdenia skutku, z ktorého bol v pôvodnom konaní uznaný za vinného nemôže byť dôvodom na povolenie obnovy konania.

Na druhej strane súhlasne so sťažnostnými námietkami odsúdeného konštatoval, že prvostupňový súd mal už konať podľa Trestného poriadku účinného od 1. januára 2006, ale predovšetkým, že bolo porušené právo odsúdeného na obhajobu tým, že sa z časového dôvodu (od ustanovenia obhajkyne do konania neverejného zasadnutia krajského súdu) nemohol poradiť so svojou obhajkyňou.

Napokon najvyšší súd poukázal aj na to, že odsúdený podľa § 189 ods. 2 Tr. por. uviedol v jeho sťažnosti nové skutočnosti, o ktoré oprel svoj návrh na obnovu konania,

a preto povinnosťou krajského súdu bude rozhodnúť vo veci na verejnom zasadnutí (§ 402 ods. 1 Tr. por.).

Krajský súd v ďalšom konaní sa dôsledne riadil pokynmi najvyššieho súdu v už citovanom uznesení, vykonal na verejnom zasadnutí všetky potrebné a dostupné dôkazy, a dospel tak k úplným a správnym záverom keď návrh odsúdeného RNDr. E. K. na obnovu konania ako nedôvodný zamietol.

Svoje závery krajský súd podrobne a vecne správne tiež odôvodnil. Najvyšší súd sa preto s argumentáciou krajského súdu uvedenou v napadnutom uznesení stotožňuje a v ďalšom na ňu poukazuje.

K tomu najvyšší súd iba dodáva, reagujúc tak na sťažnostné námietky odsúdeného, že právne posúdenie skutku nemôže byť dôvodom na povolenie obnovy konania ako sa toho domáhal vo svojom návrhu odsúdený. Rovnako potom nemôže byť dôvodom na obnovu konania namietaná neprimeranosť uloženého trestu odňatia slobody, ak to uvádza odsúdený v sťažnostných námietkach, ktorý mu bol uložený na spodnej hranici trestnej sadzby podľa § 140 ods. 1, ods. 4 písm. b) Tr. zákona účinného do 1. januára 2006.

Pokiaľ sa týka zmenenej výpovede odsúdeného, oproti jeho výpovedi v pôvodnom konaní, túto krajský súd správne vyhodnotil ako nevierohodnú, vychádzajúc z dôkazov vykonaných v základnom konaní, predovšetkým výpovedí svedkov vrátane M. K. a J. B. ako aj listinných dôkazov - obhliadky miesta činu vrátane pripojenej fotodokumentácie, ktorú mal súd tiež k dispozícii už v prípravnom konaní.

Napokon odôvodneniu zmeny výpovede odsúdeného, že trestný čin nespáchal nemohol uveriť ani najvyšší súd. Odôvodnenie zmeny výpovede tým, že pôvodná výpoveď bola len účelová, aby sa dostal z väzby na liečenie neobstojí, lebo pri všetkých jeho výpovediach v prípravnom konaní bol prítomný jeho obhajca, pričom obžalovaný potvrdil, že po fyzickej aj psychickej stránke je zdravý a neužíva žiadne lieky.

Pokiaľ sa týka sťažnostnej námietky odsúdeného, že predložil krajskému súdu nový dôkaz t. j. komentár k Trestnému zákonu treba uviesť, že platné právo resp. komentár k nemu nie je možné považovať vôbec za dôkaz, a teda tobôž za nový dôkaz, pretože nie je skutkovou okolnosťou a platí zásada iura novit curia (t. j. súdu sú právne normy uverejnené v zbierke zákonov známe).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto na základe týchto skutočností dospel k záveru, že Krajský súd v Banskej Bystrici postupoval procesne aj vecne správne, keď

o návrhu odsúdeného RNDr. E. K, o návrhu na obnovu konania rozhodol tak, že tento z dôvodov uvedených v § 394 ods. 1 Tr. por. účinného od 1. januára 2006 zamietol.

Z uvedených dôvodov aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zamietol sťažnosť odsúdeného RNDr. E. K. podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. ako nedôvodnú.“

Ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, nemožno usudzovať, že napadnuté uznesenie najvyššieho súdu má také nedostatky, ktoré by odôvodňovali záver o jeho arbitrárnosti alebo o zjavnej neodôvodnenosti a v konečnom dôsledku o porušení označených práv sťažovateľa. Najvyšší súd sa podľa názoru ústavného súdu primerane vysporiadal s dôvodmi, pre ktoré bol návrh sťažovateľa na obnovu konania zamietnutý, a potvrdil tak uznesenie prvostupňového súdu.

Treba predovšetkým pripomenúť, že kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä spôsob, akým malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Ústavný súd v uvedenej súvislosti ďalej poznamenáva, že na posúdenie povolenia obnovy konania je zásadne príslušný všeobecný súd. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, než prijali v tejto veci krajský súd a najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o ich zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor v danej veci najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojevôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02). Podľa ústavného súdu však posúdenie sťažnosti proti uzneseniu, ktorým bol návrh na povolenie obnovy konania zamietnutý, zo strany najvyššieho súdu, osobitne jeho závery, takéto nedostatky nevykazuje.

Z uvedeného vyplýva, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a možnosťou porušenia základného práva sťažovateľa zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taký vzťah, ktorý by odôvodňoval prijatie sťažnosti na ďalšie konanie po jej predbežnom prerokovaní. Preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podobne je zjavne neopodstatnenou aj sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základných práv zaručených v čl. 49 a čl. 50 ods. 6 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu, pretože vzhľadom na predmet napadnutého konania pred najvyšším súdom, t. j. rozhodovanie v súvislosti s povolením obnovy konania, absentuje akákoľvek príčinná súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a namietaným porušením základných práv sťažovateľa. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľa (napr. ustanovením právneho zástupcu alebo zrušením napadnutého uznesenia krajského súdu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. januára 2009